

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (pirmoji kolegija)

NUTARTIS

2004 m. liepos 13 d. *

Byloje T-29/03

Comunidad Autónoma de Andalucía, atstovaujama advokato C. Carretero Espinosa de los Monteros, nurodžiusio adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą C. Ladenburger ir S. Pardo Quintillán, nurodžiusių adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

dėl prašymo panaikinti Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) direktoriaus 2002 m. lapkričio 8 d. laiške tariamai pateikiamą sprendimą, kuriuo ieškovė informuojama apie tai, kad neįmanoma ištirti skundo dėl OLAF ataskaitos IO/2000/7057 apie administracinį prekybos alyvuogių aliejumi Andalūzijoje (Ispanija) tyrimą,

* Proceso kalba: ispanų.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas B. Vesterdorf, teisėjai P. Mengozzi ir M. E. Martins Ribeiro,

sekretorius H. Jung,

priima šią

Nutartį

Teisinis pagrindas

- 1 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų (OL L 136, p. 1) reglamentuoja inspektavimus, patikrinimus ir kitas priemones, kurių imasi Tarnybos darbuotojai, atlikdami savo pareigas.
- 2 Reglamento Nr. 1073/1999 3 straipsnis „Išorės tyrimai“ numato:

„Tarnyba vykdo Reglamentu (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Komisijai suteiktus įgaliojimus atlikti inspektavimus ir patikrinimus vietoje valstybėse narėse <...>“

3 Reglamento Nr. 1073/1999 9 straipsnis „Tyrimo ataskaita ir veiksmai po tyrimų“ numato:

„1. Baigusi tyrimą, Tarnyba direktoriui vadovaujant parengia ataskaitą, nurodydama nustatytus faktus, finansinius nuostolius, jeigu jie buvo padaryti, ir tyrimo išvadas, įskaitant Tarnybos direktoriaus rekomendacijas dėl veiksmų, kurių turėtų būti imtasi.

2. Rengiant tokias ataskaitas, atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktuose nustatytus procedūrinius reikalavimus. Šiuo pagrindu parengtos ataskaitos laikomos priimtinais įrodymais administracine ir teismine tvarka nagrinėjant bylas valstybėje narėje, kai nustatoma, kad tai yra būtina, pateikiamais tuo pačiu būdu ir tomis pačiomis sąlygomis kaip ir nacionalinės administracijos inspektorių parengtos administracinės ataskaitos <...>

3. Po išorės tyrimo parengtos ataskaitos ir visi vertingi su šiuo tyrimu susiję dokumentai siunčiami atitinkamų valstybių narių kompetentingoms institucijoms laikantis išorės tyrimus reglamentuojančių taisyklių.

4. <..>“

4 Reglamento Nr. 1073/1999 14 straipsnis nustato:

„Kol bus pakeisti Tarnybos nuostatai, kiekvienas Europos Bendrijų pareigūnas ar kitas tarnautojas, remdamasis šiuo straipsniu ir laikydamasis Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, gali pateikti Tarnybos direktoriui skundą

dėl jam pakenkusių veiksmų, padarytų Tarnybai atliekant vidaus tyrimą. Dėl tokių skundų priimamiems sprendimams taikomas Tarnybos nuostatų 91 straipsnis.

Analogiškai šios nuostatos galioja juose nenumatytų institucijų, organų ir tarnybų darbuotojams.“

Faktinės bylos aplinkybės

- 5 2000 m. vasario mėn., tarpininkaujant Komisijos Žemės ūkio generaliniam direktoratui, OLAF buvo pateikti įvairūs skundai, susiję su 23 ūkio subjektais, dėl pakartotinio aliejaus spaudimo iš alyvuogių išspaudų Ispanijoje. Skunduose nurodoma, kad, viena vertus, skundžiama Ispanijoje ir už jos ribų vykdoma prekyba alyvuogių išspaudų aliejumi, kuris pateikiamas kaip „pirmo spaudimo alyvuogių aliejus“, ir, kita vertus, kad prekiaujama alyvuogių aliejumi, kuris tam tikrose aliejaus spaudyklose spaudžiamas iš alyvuogių išspaudų ir sumaišomas su pirmojo spaudimo alyvuogių aliejumi, taip neteisėtai padidinant pirmojo spaudimo alyvuogių aliejaus, kuriam suteikiama Bendrijos parama, kiekį. Ši parama suteikiama iš Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyriaus.
- 6 Remdamasi šia informacija OLAF pradėjo išorės tyrimą. OLAF kreipėsi į *Guardia Civil* (Ispanijoje tvarką palaikančios karinės pajėgos) su prašymu pateikti informaciją apie galimus ankstesnius sukčiavimus alyvuogių aliejaus gamybos sektoriuje, susijusius su nurodytais 23 ūkio subjektais. Po to, 2001 m. gruodžio mėn. su korupcija susijusių ekonominių nusikaltimų Ispanijoje persekiojimą vykdančias prokuroras (toliau – antikorupcijos prokuroras) pradėjo tyrimą Nr. 10/2001.

- 7 Atlikusi keletą patikrinimų trijose nurodytose įmonėse, OLAF nustatė, kad jos sukčiavo.

- 8 2002 m. pradžioje OLAF atliko kitų trijų ūkio subjektų, tarp jų ir įmonės *Oleícola El Tejar*, patikrinimus. Atlikdama patikrinimą minėtoje įmonėje, OLAF rado įmonės administracijos tarybos posėdžių protokolus. Kai kurios šių posėdžių protokolų ištraukos, susijusios su ieškovės vykdomuoju organu *Consejería de Agricultura* (Žemės ūkio skyrius), buvo įtrauktos į galutinę OLAF 2002 m. ataskaitą IO/2000/7057 (toliau – galutinė ataskaita) apie galimus ūkio subjektų pažeidimus Ispanijos alyvuogių aliejaus sektoriuje.

- 9 Galutinės ataskaitos išvados, susijusios su įmone *Oleícola El Tejar*, pateikiamos taip:

„Be to, mes manome, kad šios įmonės veiksmus, būtent Bendrijos teisę pažeidžiančią prekybą pakartotinio spaudimo aliejumi, kuris pateikiamas kaip pirmojo spaudimo alyvuogių aliejus, palaikė *Consejería de Agricultura* (ieškovės vykdomasis organas).“

- 10 Vieną galutinės ataskaitos nuorašą OLAF perdavė FEAGA (valstybinė tarnyba, atsakinga už tiesioginių valstybės pagalbos išmokų Ispanijoje teikimą). Lydraštyje FEAGA buvo paraginta imtis būtinų veiksmų, kad, pirma, susigrąžintų ataskaitoje nurodytas išmokas kartu su palūkanomis ir, antra, kad būtų imtasi papildomų priemonių.

- 11 Po vieną galutinės ataskaitos nuorašą buvo išsiųsta *Guardia Civil* ir antikorupcijos prokurorui, kad jis įtrauktų ją į ataskaitą apie tyrimą Nr. 10/2001.

- 12 2002 m. rugpjūčio 30 d. laišku ieškovė, remdamasi Reglamento Nr. 1073/1999 14 straipsniu, pateikė OLAF direktoriui skundą dėl galutinės ataskaitos (toliau – skundas), siekdama, kad būtų pakeista ta ataskaitos dalis, kurioje nurodoma, kad ieškovė palaikė *Oleícola El Tejar* įmonės veiksmus.

- 13 2002 m. lapkričio 8 d. OLAF laišku informavo ieškovę, kad skundo ištirti negalima. Ji nurodė, kad Reglamento Nr. 1073/1999 14 straipsnyje numatyta apskundimo tvarka šiuo atveju negali būti taikoma, kadangi ji taikoma tik tais atvejais, kai Europos Bendrijų pareigūnas ar kitas tarnautojas nori apskųsti jam pakenkusias priemones, kurių ėmėsi Tarnyba vidaus tyrimo metu.

- 14 2003 m. birželio 10 d. faksu antikorupcijos prokuroro biuras informavo OLAF apie tyrimo Nr. 10/2001 nutraukimą.

Procesas ir šalių prašymai

- 15 Ieškovė pateikė ieškinį, kurį Pirmosios instancijos teismo sekretoriatas gavo 2003 m. sausio 27 d.

- 16 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:
- panaikinti 2002 m. lapkričio 8 d. OLAF laiške pateikiamą sprendimą,
 - pripažinti, kad OLAF privalo priimti ieškovės skundą ir išnagrinėti jame pateiktus argumentus.
- 17 2003 m. kovo 24 d. Pirmosios instancijos teismo sekretoriats gautu raštu Komisija pateikė prieštaravimą dėl priimtino, nurodydama, kad ieškovės atstovas neatitinka Teismo statuto 19 straipsnyje nurodytų reikalavimų.
- 18 Raštu, kurį Pirmosios instancijos teismo sekretoriatas gavo 2003 m. gegužės 9 d., ieškovė pateikė rašytinius paaiškinimus, susijusius su šiuo prieštaravimu dėl priimtino.
- 19 Kadangi Komisija rašytiniu pareiškimu, kurį Pirmosios instancijos teismo sekretoriatas gavo 2003 m. birželio 16 d., atsiėmė savo prieštaravimus dėl priimtino, Pirmosios instancijos teismas nustatė terminą atsiliepimui į ieškinį pateikti.
- 20 2003 m. spalio 24 d. Komisija pateikė atsiliepimą į ieškinį, kuriuo Pirmosios instancijos teismo prašo:
- pripažinti ieškinį nepriimtinu,

— subsidiariai, atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

- 21 Kadangi ieškovė nepateikė dubliko, 2004 m. sausio 5 d. rašytinė proceso dalis buvo baigta.

Dėl teisės

- 22 Remiantis Pirmosios instancijos teismo reglamento 113 straipsniu, Pirmosios instancijos teismas, priimdamas sprendimą pagal Pirmosios instancijos teismo reglamento 114 straipsnio 3 ir 4 dalis, bet kuriuo metu savo iniciatyva gali apsvarstyti, ar viešosios tvarkos požiūriu nėra draudimų tęsti bylos nagrinėjimą, prie kurių taip pat priskirtinos EB sutarties 230 straipsnio 4 dalyje įtvirtintos ieškinio priimtinumą sąlygos (1999 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Area Cova ir kt. prieš Tarybą ir Komisiją*, T-12/96, Rink. p. II-2301, 21 punktas).
- 23 Pirmosios instancijos teismas mano, kad šiuo atveju bylos medžiagoje yra pakankamai informacijos, ir todėl nusprendžia priimti sprendimą be žodinio nagrinėjimo.
- 24 Pirmiausia nagrinėtinas antras ieškovės reikalavimas, kuriuo Pirmosios instancijos teismo prašoma pripažinti, kad OLAF privalo priimti ieškovės skundą ir išnagrinėti jame pateiktus argumentus, po to nagrinėtinas pirmas reikalavimas, kuriuo prašoma panaikinti 2002 m. lapkričio 8 d. OLAF laiške pateikiamą sprendimą (toliau – ginčijamas laiškas).

Dėl antro ieškovės reikalavimo, kuriuo Pirmosios instancijos teismo prašoma pripažinti, kad OLAF privalo priimti ieškovės skundą ir išnagrinėti jame pateiktus argumentus

25 Antruoju reikalavimu ieškovė siekia, kad Pirmosios instancijos teismas pateiktų nurodymus vienam iš atsakovo tarnybos padalinių.

26 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką Bendrijos teismas, vykdydamas EB 230 straipsnyje įtvirtintą teisėtumo priežiūrą, neturi kompetencijos pateikti nurodymus Bendrijos institucijoms (1999 m. liepos 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *DSM prieš Komisiją*, C-5/93 P, Rink. p. I-4695, 36 punktas ir 1995 m. spalio 26 d. Teisingumo Teismo nutarties *Pevasa ir Impesca prieš Komisiją*, C-199/94 P ir C-200/94 P, Rink. p. I-3709, 24 punktas). Be to, šis teismas negali pakeisti šių institucijų, kadangi, remiantis EB 233 straipsniu, būtent atitinkama institucija privalo imtis priemonių, būtinų sprendimui dėl teisės akto panaikinimo įvykdyti (1998 m. sausio 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Ladbroke Racing prieš Komisiją*, T-67/94, Rink. p. II-1, 200 punktas ir 1998 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *IECC prieš Komisiją*, T-110/95, Rink. p. II-3605, 33 punktas).

27 Iš to išplaukia, kad šis reikalavimas nepriimtinas.

Dėl pirmo reikalavimo, kuriuo siekiama panaikinti ginčijamą laišką

28 Pirmu reikalavimu ieškovė prašo panaikinti sprendimą, tariamai pateikiamą ginčijamame laiške, kuriuo OLAF ieškovę informuoja apie tai, kad neįmanoma ištirti skundo, pateikto dėl galutinės ataskaitos.

- 29 Kalbant apie ieškinio dėl panaikinimo priimtinumą primintina, kad aktais ar sprendimais, galinčiais būti ieškinio dėl panaikinimo objektais, gali būti tik priemonės, turinčios juridiskai privalomą poveikį ieškovo interesams ir stipriai keičiančios jo teisinę padėtį (1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 9 punktas ir 1995 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Nutral prieš Komisiją*, C-476/93 P, Rink. p. I-4125, 28 ir 30 punktai; 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Oleifici Italiani ir Fratelli Rubino prieš Komisiją*, T-54/96, Rink. p. II-3377, 48 punktas ir 2000 m. kovo 22 d. Sprendimo *Coca-Cola prieš Komisiją*, T-125/97 ir T-127/97, Rink. p. II-1733, 77 punktas). Be to, kaip išplaukia iš pateiktos teismų praktikos, aplinkybės, kad Bendrijos institucijos laiškas, kuriuo yra atsakoma į asmens prašymą, yra adresuotas šiam asmeniui, nepakanka tam, kad šis laiškas būtų pripažįstamas sprendimu EB 230 straipsnio prasme ir suteikiama galimybė pateikti ieškinį dėl tokio akto panaikinimo (1996 m. gegužės 22 d. Pirmos instancijos teismo sprendimo *AITEC prieš Komisiją*, T-277/94, Rink. p. II-351, 50 punktas ir 2003 m. balandžio 9 d. Nutarties *Pikaart ir kt. prieš Komisiją*, T-280/02, Rink. p. II-1621, 23 punktas).
- 30 Taip pat pastebėtina, kad neigiamą atsakymą pateikiantis Komisijos aktas, kaip yra nagrinėjamu atveju, turi būti vertinamas atsižvelgiant į prašymo, į kurį jis pateikia atsakymą, pobūdį (1972 m. kovo 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nordgetreide prieš Komisiją*, 42/71, Rink. p. 105, 5 punktas; 1995 m. lapkričio 13 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Dumez prieš Komisiją*, T-126/95, Rink. p. II-2863, 34 punktas). Bendrijos institucijos atsisakymas atšaukti arba pakeisti aktą gali būti laikomas teisės aktu, kurio teisėtumas gali būti tikrinamas pagal EB 230 straipsnį, tik tuomet, kai pats aktas, kurį Bendrijos institucija atsisako atšaukti arba pakeisti, gali būti skundžiamas pagal šią nuostatą (1996 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Salt Union prieš Komisiją*, T-330/94, Rink. p. II-1475, 32 punktas ir 2002 m. balandžio 18 d. Nutarties *IPSO ir USE prieš BCE*, T-238/00, Rink. p. II-2237, 45 punktas).
- 31 Nagrinėjamoje byloje aktas, skundžiamas pagal EB sutarties 230 straipsnį, yra ginčijamas laiškas, kuriuo OLAF informavo ieškovę apie tai, kad neįmanoma ištirti jos skundo dėl galutinės ataskaitos.

- 32 Atsižvelgiant į 30 punkte nurodytą teismo praktiką, šis laiškas laikytinas sprendimu, galinčiu būti ieškinio dėl panaikinimo objektu, tik tuo atveju, jeigu galutinė ataskaita yra priemonė, turinti juridiskai privalomą poveikį, ribojantį ieškovo interesus, ir stipriai keičianti jo teisinę padėtį.
- 33 Tačiau pažymėtina, kad ataskaitos, pvz., galutinė ataskaita, kurią OLAF rengia atlikusi išorės tyrimą ir perduoda kompetentingoms nacionalinėms valstybių narių institucijoms pagal Reglamento Nr. 1073/1999 9 straipsnį, yra tik rekomendacijos ir nuomonės, neturinčios juridiskai privalomo poveikio.
- 34 Atkreiptinas dėmesys, kad galutinė OLAF ataskaita, išsiųsta kompetentingoms Ispanijos institucijoms, yra parengta remiantis išorės tyrimu, atliktu pagal Reglamentą Nr. 1073/1999.
- 35 Reglamento Nr. 1073/1999 9 straipsnis iš esmės nustato, kad kompetentingoms nacionalinėms valstybių narių institucijoms pateiktos ataskaitos, parengtos vadovaujant direktoriui ir kuriose yra tyrimo išvados bei OLAF direktoriaus rekomendacijos, laikomos priimtinais įrodymais nagrinėjant bylas administracine ir teismine tvarka valstybėje narėje, kurioje jų panaudojimas yra būtinas, lygiai taip pat ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir nacionalinės administracijos kontrolierių parengtos administracinės ataskaitos.
- 36 Reglamento Nr. 1073/1999 13 preambulės konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad „kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos arba institucijos, įstaigos, tarnybos ir organizacijos atitinkamai turėtų spręsti, kokių veiksmų turėtų būti imtasi baigus tyrimus ir remiantis OLAF parengta ataskaita“.

- 37 Kaip matyti iš šių nuostatų, galutinėje OLAF ataskaitoje pateiktos išvados nereiškia, kad bus automatiškai pradėtas administracinis ar teisminis procesas nacionaliniu lygmeniu, kadangi būtent nacionalinės valdžios institucijos gali pačios nuspręsti, kokių veiksmų turėtų būti imtasi remiantis galutine ataskaita, ir tik jos gali priimti sprendimus, galinčius daryti įtaką ieškovės teisinei padėčiai.
- 38 Tokią išvadą taip pat patvirtina Komisijos atsiliepime į ieškinį pateikta aplinkybė, kad antikorupcijos prokuroras 2003 m. birželio 10 d. Sprendimu nutraukė dokumentų, prie kurių buvo pridėta galutinė ataskaita, tyrimą byloje Nr. 10/2001.
- 39 Atsižvelgiant į tai, kad galutinė ataskaita neturi juridškai privalomo poveikio kompetentingų Ispanijos institucijų atžvilgiu, ji nėra sprendimas, galintis paveikti ieškovės teisinę padėtį.
- 40 Ieškovė negalėjo pateikti ieškinio dėl galutinės ataskaitos panaikinimo, kadangi tai nėra jai pakenkęs aktas EB 230 straipsnio prasme. Todėl nepriimtinas ir skundas dėl ginčijamo laiško.
- 41 Dėl minėtų priežasčių ieškinys pripažintinas nepriimtiniu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 42 Remiantis Darbo reglamento 87 straipsnio 2 dalimi, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, o Komisija prašė priteisti išlaidas, ieškovė turi padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PRIMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nutaria:

- 1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.**
- 2. Nurodyti ieškovei padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas.**

Paskelbta 2004 m. liepos 13 d. Liuksemburge.

Sekretorius

H. Jung

Pirmininkas

B. Vesterdorf